

ÉRTESÍTŐ

2007. november

XXV. évfolyam
8. szám

Az Értesítőben több meghívó és program szerepel. Kérjük, olvassa végig!

Budapesti Városvédő Egyesület

1053 Budapest, Kossuth Lajos utca 14-16.

Levelezési cím: 1380 Budapest, Postafiók 1185.

Az egyesületi programok nyilvánosak és a belépés díjtalan!

MEGHÍVÓK, KIÁLLÍTÁSOK

2007. november 6-án (kedden) 17 órakor

Dr. Budai Aurél bemutatja a „Középkori Zsinagóga a budai Várnegyedben” című könyvét

(A kiadványt lektorálták: Dr. Czétényi Piroska és Raj Tamás; kiadó: Budapesti Városvédő Egyesület; szponzor: Nemzeti Kulturális Alap.)

Helye: Budapesti Városvédő Egyesület földszinti Podmaniczky terme (V.Kossuth Lajos u.14-16)

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

***

BVE

**Budapesti Városvédő Egyesület
Budapestért Veled Együtt!**

„A magányos ember semmi, csak az egyesületeknek van hosszú életük és igazi súlyuk.”

Gróf Széchenyi István

a BVE meghirdeti BVE programját: sétakörök és klubnapok

2007. november 13-án tartjuk az első klubnapot az Egyesület V. kerületi, Kossuth Lajos utca 14-16. szám alatti központjában, ahol **délután 15 - 18 között** várjuk azokat, akik jó társaságba vágyódnak és beszélgetnének Budapestről, emlékeikről, terveikről, a mindennapok örömeiről és bánatairól. Reményeink szerint minden kedden kedvesked(d)hetünk majd egymásnak. Tagtársaink javaslatára sétaköröket toborzunk, melyek adott időpontban, megbeszélte találkahelyről indulva, szakszerű vezetéssel sétálgatnak Budán és Pesten, sőt Magyarországon más településein is. Kérjük a kerületi

csoportokat a tervezett útvonalak és időpontok összeállítására, melyről a következő értesítőben és az Egyesület Kossuth L. utcai földszintjén elhelyezett hirdetőn lehet tájékozódni.

BVE : Budapestért Veled Együtt

***

November –én 14-én (szerda) **17 órakor** tartja **István Ági** következő vetítettképes előadását:
Peru, Bolívia, Brazília
Helye: V. ker. Kossuth Lajos u. 14-16. pincszint

***

November 15 -én (csütörtök) **17 órakor** tartja következő:” Az ezeregy éjszaka meséi Marrakeshben” című vetítettképes előadását
dr. Kálmán Alajos akadémikus.
Helye: V. Kossuth L.u.14-16. pincszint
Mindenkit szeretettel várunk!

***

A Rákoshegyi Bartók Zeneház novemberi programjával kapcsolatban kérjük, figyelje honlapunkat:

www.bartokzene haz.hu

A Zeneház címe: Budapest, XVII. kerület Rákoshegy, Hunyadi u. 50.

***

Holdudvar Irodalmi és Képzőművészeti Lap irodalmi estjeinek programja:

(Összejöveteleinket az Egyesület székhelyén – 1053 Budapest, Kossuth L. u. 14-16. – tartjuk!)

November 26-án (hétfő) 16 órától:

- **Stancsis Erzsébet**, költő, író, a Táncsics Galéria vezetője és
- **Szántai Sándor**, költő, író mutatkoznak be.

***

A Józsefvárosi Galéria (Budapest VIII. kerület, József krt. 70.)
szeretettel meghívja Önt

Zenés barangolás a világ legszebb tájain című előadássorozatának következő részeire:

November 20-án (kedden) **15 órakor:** Dél-Dalmácia és Hercegovina
December 11-én (kedden) **15 órakor:** Észak-Spanyolország és Baszkföld

Kiss Imre Károly tanár-idegenvezető diavetítéses előadássorozata közeli és távoli országokról, városokról: a természeti környezetről, az ott élők szokásairól. Múltjáról, művészetéről és a (szinte) mindenhol megtalálható magyar emlékekről.

A pesterzsébeti Gaál Imre Galéria (1203 Budapest, Kossuth L. u. 39.) programjaiból:

22-én (csütörtök) **16 órakor** Neményi Lili est – A Színművészeti Egyetem növendékeinek szononestje.

Helyszín: Gaál Imre Galéria (1203 Budapest, Kossuth L. u. 39.)

***

A kerületi csoportok újjászervezésével a helyi érték- és érdekvédelmet szeretnénk javítani!

CSOPORTÜLÉSEK-PROGRAMOK

Fotós csoport:	minden kedden 16 órától
Közlekedési csoport:	17 órától , minden hónap harmadik és negyedik szerda
Panteon csoport:	november 7-én -én (szerda) 16,30 órától tartjuk az egyesület az új székhelyen
Templomtörténeti csoport:	november 7-én (szerda) 16,30-kor tartja következő összejövetelét az egyesület székhelyén
Környezetvédelmi csoport:	november 15-én 16 órakor tartja összejövetelét az egyesület székhelyén

Várostörténeti csoport: **november 27-én** (kedden) **17 órakor** „A Nagykörúton végestelen-végig” címmel tart előadást **Dr.György Lajosné** az egyesület székhelyén.

I. kerületi csoport: A Budapesti Városvédő Egyesület immár negyedszázada örködik meglévő értékeink felett és aggódik sorsukért. A budapesti világörökségi területen különösen fontos a műemlékek, a környezet, a kultúra és a hagyományok ápolása. Ennek érdekében **hívjuk a Budaváriakat, és mindazokat, akik szívükön viselik az I. kerület sorsát a Budapesti Városvédő Egyesület központjába, az V. kerület, Kossuth Lajos utca 14-16. szám alá (Puskin mozi szomszédságába) 2007. november 15-én 17 órára!**

Belváros-Lipótvárosi Helytörténeti Kör: a Belvárosi Lipót Napok rendezvénysorozathoz kapcsolódva a nemrég nyílt **Magyar Szecesszió Házába** invitáljuk az érdeklődőket, ahol vezetés mellett, kivételesen ingyen tekinthetik meg az állandó kiállítást. Mivel a ház befogadóképessége korlátozott, ezért két turnusban, 20-20 fő számára tudunk helyet biztosítani. Kérünk ezért mindenkit, hogy **részvételi szándékát előre jelezze a 0620/322-0965-ös telefonszámon Hegedűs Attilánál vagy az Egyesület felé.** A helyiségben, de a múzeumtól függetlenül kávézó üzemel – a fogyasztásra viszont meghívásunk **nem** terjed ki.

Helyszín: Magyar Szecesszió Háza (1054 Budapest, Honvéd u. 3.)

Időpontok: **november 15.** (csütörtök) **16 óra**

november 15. (csütörtök) **17 óra**

Terézvárosi csoport: *Minden páros hét keddjén 16 órától helytörténeti klub!*

November 6-án kedden **16 órakor** „**Végtől végig a Terézvároson**”

Könyvbemutató az egykori Japán Kávéházban, a mai Írók Boltjában

Érdi-Krausz György és Piskolti Bernadett könyvét Saly Noémi várostörténész mutatja be. (Andrássy út -Liszt Ferenc tér sarok)

200 éve született Lendvay Márton (Nagybánya 1807.nov.11.-Pest 1858.jan. 29.)

Sétára invitáljuk a városvédőket végig a Lendvay utcán...

A sétát vezeti :Roszinszky Bella

Találkozás november 10-én (szombaton) 11 órakor

(Dózsa György út-Lendvay u. sarok)

November 13-án kedden 16 órakor emlékezünk Lendvay Mártonra

Helyszín: Kossuth Lajos u. 14-16

Erzsébetvárosi Helytörténeti Klub: E hónapban a „Száz év száz percben” előadássorozat keretében meghallgatjuk Fülöp Éva: „A Vajdahunyadvár és a Hunyadiak”; Wohlné Nagy Ágota: „A Kertészeti Gyűjtemény bemutatása”, valamint Csoma Zsigmond: „A magyar borkultúra évszázadai – faragott hordófenekék a múzeumban” című előadásokat a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban. **Találkozunk november 29-én** (csütörtökön) **13 órakor a Mezőgazdasági Múzeum előtt a városligeti Vajdahunyadvárban.**

A belépés díjtalan!

Józsefvárosi csoport: november 28-án (szerdán) **15 órakor** tart előadást a „Keletibe befutott **Orient-expressz története**” címmel **Róbert Péter.**

Helyszín: a **Józsefvárosi Galéria (VIII.József krt.70.)**.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Kőbányai csoport: legközelebbi összejövetelét **november 15-én, csütörtökön 18 és 20 óra között** tartja a Kőbányai Helytörténeti Gyűjtemény épületében, Bp. X. Halom u. 37/b.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk a „Horthy, a kormányzó” című film megtekintésére.

Ugyanitt a kiállítás megtekinthető hétfő, kedd, szerda 10-14 óráig, csütörtök 14-18 óráig.

XIII. kerületi Városvédő Csoport: november 20-án (kedden) délelőtt 10 órakor tartjuk harmadik összejövetelünket, melyen a XIII. kerület építészeti értékeiről tart előadást Arató György, kerületünk főépítésze. Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk a Csoport székhelyére, az Angyalföldért Egyesületbe (XIII. kerület, Váci út 50. fsz. 2.).

XVII. kerületi Városvédő Csoport: novemberben nem tart ülést.

Gratulálunk Szabó Katinak, a csoport vezetőjének, aki Rákoshegyért díjat kapott kiemelkedő közösségi és értékmentő munkájáért!

Pesterzsébeti Városvédő Csoport:

2007. november 8 – 2008. január 12.:

BÉCS Brigittenau – Pesterzsébet; Bemutatkozik Bécs és Budapest XX. kerülete (helytörténeti cserekiállítás).

A Pesterzsébeti Múzeum helytörténeti anyagából készült válogatás. Bécs XX. kerületében mutatja be Budapest XX. kerületének történetét, kiemelkedő kulturális értékeit.

Helyszín: Bécs, Bezirksmuseum. Megnyitó: 18 óra.

A megnyitóra a Kalandozás (Neoline) utazási iroda szervez kirándulást.

Promontor –Tétény munkacsoport: november 19-én (hétfő) 17 órakor tartjuk soron következő havi összejövetelünket a Klauzál Gábor Művelődési Központban (XXII. Nagytétényi út 31-33.), melynek keretében

„Búcsúnapok és azokhoz kötődő népszokások Budafokon I.”

címmel Garbóci László és Bartos Mihály tart előadást. A rendezvényre minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Soroksári Grassalkovich Kör: november 8-án (csütörtök) 17 órakor tartja következő összejövetelét a Közösségi Házban (Grassalkovich út 154).

Szőnyi István Képzőművészeti Kör: Minden hétfőn 15 és 18 óra között tartja foglalkozásait az egyesület pince szintjén lévő teremben, és szívesen fogadja a festészet és rajz iránt érdeklődőket.

Vezető tanár: *Ferenczi Tiborné* festőművész, művészettörténész

HÍREK, INFORMÁCIÓK

Podmaniczky Páholy

Megkezdve novembertől a tényleges munkát, a titkárság kéri segítségüket, hogy mielőbb kiépülhessen a hálózat, amely azokat az alapítókon túli civil szerveződéseket tartja nyilván, s szólítja meg, amelyeknek működési kompetenciája rokonítható a Páholy tervezett tevékenysége tematikai tartalmával.

Ezeket a szervezeteket kívánjuk megszólítani konkrét akcióink szervezése során és a BUDAPEST című folyóirat kiadója számukra megküldi januártól a lapot, amely 2008-tól megnyitja hasábjait a Páholy híreinek, tevékenysége bemutatásának.

Természetesen a Páholyt alapító szervezetek is teret kapnak itt arra, hogy saját kezdeményezéseikről ezeken a hasábokon publikáljanak, illetve számukra is megküldjük a lapot.

Ezért azt is kérjük, hogy a hálózatba bekapcsolni javasolt egyesület neve (vezetője neve), postai címe (e-mail címe, képviselője telefonja) mellett értesítsék titkárságunkat arról is, az alapító szervezeten belül kinek a nevére s milyen címére címeztessük a lapküldeményt a kiadóval, illetve, hogy részt kívánnak-e venni a BUDAPEST oldalain megjelenendő közlemények szervezésében-szerkesztésében, ennek a rovatnak mintegy a szerkesztőbizottságát alkotva. Ha igen, nevezzék meg azt a képviselőjüket, akit a havonta egyszer összeülő csoport megbeszélésére meghívhatunk.

Buza Péter

***

Emléktábla avatás Aszódon

Podmaniczky Frigyes bárónak, a Fővárosi Közmunkák Tanácsa alelnöke halálának száz éves évfordulója tiszteletére a Fővárosi Önkormányzat, a Budapesti Városvédő Egyesület, Aszód Város Önkormányzata és az Aszódi Evangélikus Egyházközség által állított emléktáblát vasárnap, október 21-én avattuk fel. A tíz órakor kezdődő istentisztelet után a Magyar Állami Operaház művészei: Bokor Jutta és Pfeiffer Gyula koncertet adtak a templomban, majd Ráday Mihály emlékezett „Budapest vőlegényére”. A templom külső falán elhelyezett emléktáblánál Egerfai József, a Fővárosi Önkormányzat főtanácsosa emlékezett meg a nagynevű család kiváló alakjáról. Koszorút, a táblaállítók mellett, a Podmaniczky-család tagjai is elhelyeztek.

Az ünnepség után módunk nyílt megtekinteni a Podmaniczky-kastélyt. Az evangélikus egyház és a Kincstári Vagyonkezelő megosztott tulajdonában lévő épület nyomasztó látványt nyújtott. Csak remélni merjük, hogy a jobb sorsa érdemes kastély nem jut a mára már teljesen elpusztult családi sírbolt sorsára.

Ráday Mihály Pesterzsébetre látogatott

A pesterzsébeti városvédők körében az a szokás, ha valaki előadást tart településünk történetéről, földrajzáról vagy valamely kulturális emlékeről – jutalmul, elismerésül Ráday Mihály a televízióban elhangzott városvédő beszédének kétkötetes könyvét kapja.

Csoportunknak régi vágya volt, hogy személyesen is megismerhesse azt az Embert, aki olya sokat tett a múlt megőrzéséért.

Több ízben kerestük, de nagyon elfoglalt. Már-már azt hittük, hogy látogatását „Unokáink sem fogják látni” Pesterzsébeten. Nem adtuk fel. Május 14-én személyes beszélgetésünk alkalmával fogadta el meghívásunkat. A megbeszélte időpont szeptember 25-e volt.

Egy ismertető kiadványt készítettünk Pesterzsébet történetéről, értékes épületeinkről, templomainkról, szobrainkról, a jódos-, sós gyógyfürdőnkéről és a Duna-part, Somody csónakházról. A bemutatkozó anyag átadása ismét nagy gondot okozott.

Augusztus 10-én a Város- és Faluvédők XXVI. Országos Találkozója és szakmai konferenciája volt Tatán, az Olimpiai Edzőtáborban, ahol a megnyitó beszédet 10:30 órakor Ráday Mihály elnökünk mondta. Ha megnyitót mond, akkor személyesen ott kell lennie. Az említett napon Tatára utaztam, ahol sikerült a találkozás és lehetővé vált az anyag átadása.

Elérkezett szeptember 25-e, kedd, a várva-várt nap. A találkozó a Pesterzsébeti Aranycsillag étterem előtt volt. Rövid beszélgetés a napi programról és időegyeztetés után, mindjárt a nem régen felállított Petőfi-szobrot tekinthette meg a vendég. Úgy láttuk, hogy tetszést aratott modern korunk ezen alkotása. A Városházán Komoróczy László alpolgármester úrnál folytatódott a látogatás. Ezután rövid séta – közben egy kis pihenővel a mecénásunk jóvoltából szintén nem régen felállított Széchenyi szobornál – a sétáló utcában, vagy ahogyan mi nevezzük a „Nagykosutiban”. Már az áruháznál megszólalt elnökünkől a környezetszépítő ember, nagyon csúnyának tartotta a beton támfalakat, s mindjárt javasolta, hogy akár növényekkel vagy kisebb üzletekkel kellene eltakarni.

A Gaál Imre Galériánál – ahol önálló helyiség híján havi összejövetelünket tartjuk – már várta a vendég tiszteletére ünneplőbe öltözött tagságunk. Munkanap volt, de aki tehette az eljött, hogy találkozhasson Ráday Mihállyal. Mindjárt kialakult a beszélgetés, hiszen a vendégnek és a vendéglátóknak számtalan közös témájuk akadt a város szépítéséről, a múlt megővéséről.

A városvédők négy év munkáiról szóló dokumentációkat átadtam.

Sok mindentről szó került: Kossuthfalva alapításának emléktáblájától a temetőben nyugvó nagy „városépítő” elődök sírjainak megtalálásáig, azok ápolásáig. Egyik tagtársunk aláírta – Pesterzsébet földrajzáról és geológiai viszonyairól tartott előadásáért kapott – Ráday könyvet mondván, hogy a szerző ajánló sorai nélkül nem igazi az emlék. Örültünk, hogy minden kötöttség nélkül megosztotta velünk gondjait televíziós műsorának kettőszázadik adásáról. Felhívta figyelmünket, hogy mik azok a veszélyek, amelyek a lakóparkok születésével, napjaink építési hullámaként a múlt eltüntetésére leselkednek. Rövid búcsú a tagoktól és folytatódott a városismertető séta.

Következő állomás a Szent Erzsébet tér volt. Az Anyák-szobránál mindenki megilletődve áll meg néhány pillanatra és édesanyjára gondol. Méltán lehetne a televízió mindenkori anyák napi emblémája is. Bizonyára, ha némán is, de Ráday Mihályt is megillette ez a ritkán látott szoboralkotás. Közben minden fényképezett, hiszen neki egyik életeleme a fotózás. Megörökítette a hajdani Pflumm vendéglő díszes homlokzatát. Lenyűgözték a Szent Erzsébet templom csodálatos freskói, belső ornamentikája.

Majd a „Kiskosuti” következett a régi és az új csarnokkal, a régi és a modern építészet egymás mellett.

Látogatásunk következő állomása a hajdani Világosság moziból kialakított Rátkay-Átlók Galéria volt, ahol maga a művész fogadta és mutatta be alkotásait.

Majd a Duna-part, a régi Somody csónakházak – a ma is működő vendégházak – a pesterzsébeti mintegy évszázadra visszatekintő vízi élet nyerte el a vendég elismerő szavait. Bizony már az 1930-as évek óta foglalkoztatja a város vezetését a Ráckevei Duna-ág pesterzsébeti szakaszának „vízi paradicsommá” alakítása. A háború, a pénzhiánymindig keresztülhúzta a terveket. A Jódos-sós gyógyfürdőbe nem sikerült bejutni. Ma már nem működik. A Földváry család – a hajdani tulajdonos – egy második Palatinust álmodott ide. Nyaranta ezrek élvezték az óránkénti hullámokat.

A város bemutatásának következő állomása a Pesterzsébeti Múzeum központi épületének, a régi Bocsák-villának a megtekintése volt. A vendégnek tetszett a város történelmét bemutató kiállítás és a Neményi Lili szoba, amely a hajdani színjátszásra emlékeztet.

Mi úgy láttuk, hogy Ráday Mihályt nagyon meglepte mindaz, amit Pesterzsébeten látott és tapasztalt. Megígérte, hogy visszajön. Tudása és lehetősége segítségével mások számára is közkinccsé teszi a látottakat. Nagyon szép, közvetlen hangvétellő levélben köszönte meg fogadtatását, a város értékeinek bemutatását, a vendéglátást.

Október 1-jén, alig 5 nap múlva, telefonon értesítést kaptam, hogy délután 15:30 órakor forgatócsoportjával elnökünk érkezik Pesterzsébetre, ahol felvételeket készít a Szent Erzsébet templomban és a Duna-parton.

Köszönjük, hogy eljött, s ennyi év távlatából nemcsak a képernyőről, hanem személyesen is megismerhettük.

Árki Sándorné

Az egyesületi programok nyilvánosak és a belépés díjtalan!

UTAZÁSI AJÁNLATOK

Neoline Utazási Iroda „Kalandozás”, 1088 Budapest, Szentkirályi u. 5.

Eng.sz.: U-307/2003

☎: 318-8064, fax: 317-1056, e-mail: kalandozas@t-online.hu www.kalandozastravel.hu

November

1 – 5.	Európa legnagyobb ásványkiállítása Münchenben (Múzeumlátogatási lehetőséggel)	42.500,-
2 – 4.	Szamos menti műemlékek	23.500,-
3.	Bécs – Híres emberek sírjai	4.999,-
10.	Pápa – Döbrönte – Ganna	3.790,-
14.	Bécs – Látogatás a Csokoládé Múzeumban	4.999,-
17 – 18.	Villány – Siklós – Harkány (fürdési lehetőséggel)	14.900,-
24.	Zenés táncos est vacsorával <i>- Erzsébet és Katalin bál-</i>	2.650,-
24.	Advent Bécsben – esti és éjjeli hangulatban	5.199,-
24.	Bécs – Bevásárlás a Shopping City Süd bevásárlóközpontban	4.999,-
30 – 02.	Advent Salzburgban	32.900,-

December

1.	Advent Bécsben	4.999,-
1.	Advent Ruszton és Kismartonban	4.999,-
1 – 2.	Két nap az adventi Bécsben	15.999,-
1 – 2.	Advent Mariazellben és Bécsben	18.999,-
8 – 9.	Két nap az adventi Bécsben	15.999,-
8 – 9.	Advent Grazban	18.999,-
8 – 9.	Advent Steyrben és Linzben	21.900,-
9.	Hagyományos disznóvágás Monoron	4.800,-
16.	Évadzáró a Mátrában <i>- vacsorával -</i>	4.700,-

Telefon, fax: 321-1696, 235-0463

OTP 11705008-20092737

Adószám: 19729224-1-42

e-mail: budapesti@varosvedo.hu

honlap: www.varosvedo.hu

Az Egyesület – havonta 2000 példányban megjelenő – bulletinje.

A kiadásért felelős: Vitkay Katalin

Az Értesítő kiadását a Pannon támogatja

